

Høyres standpunkt

C. J. Hambro og EU

Av Hallvard Hegna, Tinn

I den pågående EU-debatt letes det flittig etter argumenter, og i en kronikk i Aftenposten 25.8., i anledning Høyres 110-årsjubileum, tar Børge Brende C. J. Hambro til inntekt for Høyres EU-standpunkt: «Partiets sterke engasjement for å bygge et mer sivilisert og fredelig all-Europa gjennom Den europeiske union er en videreføring av Hambros visjoner.»

Hambro hadde trolig sine visjoner, men de historiske kilder tatt i betraktning, er det tvilsomt om man uten videre kan regne med Hambro som en forbundsfelle i kampen for å bringe Norge inn i Europa-unionen. Hambro spilte en fremtredende rolle som de små nasjoners talsmann i Folkeforbundet, og han gjorde seg gjeldende i Nordisk Råd. Ikke desto mindre stemte han imot at Norge skulle bli medlem i disse organisasjonene. Den samme holdning inntok han når det gjaldt medlemskap i Europarådet.

Han deltok imidlertid aktivt i Nordisk Råd, og han holdt et «gnistrende veltalende» foredrag (ifølge John Lyng) på Rådets første store møte i København i 1953.

Hambros betenkeligheter var først og fremst av konstitusjonell art: «Vi innbys her til å gå et skritt videre på den konstitusjonelle løsaktighets vei. Vi innbys til å flytte de politiske avgjørelser over fra det ansvarlige folkevalgte Storting til de snakkende forsamlinger som ikke har noe ansvar som er definert – og jeg ser med uro og bekymring på alle de ekstrakonstitusjonelle foranstaltninger.» (Sitat fra Johan Hambros biografi om sin far.)

Johan Hambro skriver også: «Som han i sin første stortingsperiode hadde gått mot sitt parti i et viktig utenrikspolitisk spørsmål, medlemskap i Folkeforbundet, stemte han ofte imot Høyres flertall i sine siste år i Stortinget.» (uthevet av undertegnede).

Når man da tar Hambro til inntekt for Høyres EU-syn, er det i beste fall en demonstrasjon av historieløshet. Det

må derfor være tillatt å bringe frem de motforestillinger som de historiske kilder gir tydelig grunnlag for.

I det før nevnte foredraget i København «forklarte han den historiske bakgrunn for nordmenns noe skeptiske innstilling til alt som smakte av «union», og advarte mot store ord og vakre fraser.» (fra biografien).

Hambro imponerte ellers rådsdelegatene med å sitere fra norsk, dansk, svensk og finsk diktning, og viste hvilken stor kulturpersonlighet han var, redningsmannen fra 1940!